

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 106/20
U Luxembourgu 15. rujna 2020.

Presuda u spojenim predmetima C-807/18 i C-39/19
Telenor Magyarország Zrt./Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Elnöke

Sud prvi put tumači Uredbu Unije o „neutralnosti interneta”

Zahjevima zaštite prava krajnjih korisnika interneta te jednakog i nediskriminirajućeg postupanja s prometom protivi se to da davatelj usluga pristupa internetu daje prednost određenim aplikacijama i određenim uslugama na temelju ponuda kojima na te aplikacije i usluge primjenjuje „tarifu bez dodatnih troškova”, a na druge aplikacije i usluge mjere blokiranja ili usporavanja

Društvo Telenor, sa sjedištem u Mađarskoj, nudi, među ostalim, usluge pristupa internetu. Među uslugama koje nudi svojim potencijalnim klijentima dva su paketa usluga povlaštenog pristupa (takozvanih po „tarifi bez dodatnih troškova”) čija je posebnost to da se promet podataka koji nastaje upotrebom određenih posebnih usluga i aplikacija ne uračunava u potrošnju količine podataka koju su klijenti kupili. Usto, nakon što potroše tu količinu podataka, oni mogu nastaviti neograničeno upotrebljavati te posebne aplikacije i usluge, dok se na ostale dostupne aplikacije i usluge primjenjuju mjere blokiranja ili usporavanja prometa.

Nakon što je pokrenulo dva postupka nadzora usklađenosti tih dvaju paketa usluga s Uredbom 2015/2120 o utvrđivanju mjera u vezi s pristupom otvorenom internetu¹, mađarsko tijelo za medije i komunikacije donijelo je dvije odluke u kojima je smatralo da ti paketi usluga ne poštuju obveze jednakog i nediskriminirajućeg postupanja s prometom iz članka 3. stavka 3. te uredbe te da ih Telenor treba prestati provoditi.

Odlučujući o dvjema tužbama tog društva, Fővárosi Törvényszék (Okružni sud u Budimpešti, Mađarska) odlučio je Sudu uputiti zahtjev za prethodnu odluku kako bi doznao kako treba tumačiti i primijeniti stavke 1. i 2. članka 3. Uredbe 2015/2120, koji jamče određen broj prava² krajnjim korisnicima usluga pristupa internetu i koji davateljima takvih usluga zabranjuju dogovore ili poslovne prakse koji ograničavaju ostvarivanje tih prava, kao i stavak 3. tog članka 3., koji sadržava opću obvezu jednakog i nediskriminirajućeg postupanja s prometom.

U svojoj presudi od 15. rujna 2020. Sud je, odlučujući u velikom vijeću, prvi put tumačio Uredbu 2015/2120, koja sadržava temeljno načelo otvorenosti interneta (poznatije pod nazivom „mrežna neutralnost”).

Kad je riječ, kao prvo, o tumačenju članka 3. stavka 2. Uredbe 2015/2120, u vezi s njezinim člankom 3. stavkom 1., Sud je primijetio da potonja od tih odredbi predviđa da prava koja se njome jamče krajnjim korisnicima usluga pristupa internetu oni mogu ostvarivati „putem svoje usluge pristupa internetu”, a da prvnavedena odredba zahtjeva da takva usluga ne podrazumijeva ograničenje ostvarivanja tih prava. Osim toga, iz članka 3. stavka 2. navedene uredbe proizlazi da državna regulatorna tijela trebaju ocijeniti usluge određenog davatelja usluga pristupa internetu s obzirom na navedeni zahtjev³ i pod nadzorom nadležnih nacionalnih sudova, uzimajući u obzir

¹ Uredba (EU) 2015/2120 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o utvrđivanju mjera u vezi s pristupom otvorenom internetu te o izmjeni Direktive 2002/22/EZ o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi s elektroničkim komunikacijskim mrežama i uslugama i Uredbe (EU) br. 531/2012 o roamingu u javnim pokretnim komunikacijskim mrežama u Uniji (SL 2015., L 310, str. 1.)

² Pravo krajnjih korisnika da pristupe aplikacijama, sadržajima i uslugama i pravo njihove upotrebe, ali i pravo pružanja aplikacija, sadržaja i usluga i pravo upotrebe terminalne opreme po svojem izboru.

³ Na temelju članka 5. Uredbe 2015/2120

kako dogovore koje je taj davatelj usluga sklopio s krajnjim korisnicima tako i njegove poslovne prakse.

U tom je kontekstu Sud, nakon što je općenito pojasnio smisao pojmove „dogovori”, „poslovne prakse” i „krajnji korisnici”⁴ sadržanih u Uredbi 2015/2120, smatrao da sklapanje dogovora – kojima se određeni klijenti preplaćaju na pakete usluga koji sadržavaju „tarifu bez dodatnih troškova” i mjere blokiranja ili usporavanja prometa vezanog uz upotrebu usluga i aplikacija koje nisu posebne usluge i aplikacije koje su obuhvaćene tom „tarifom bez dodatnih troškova” – može ograničiti ostvarivanje pravâ krajnjih korisnika, u smislu članka 3. stavka 2. te uredbe, na znatnom dijelu tržišta. Naime, takvi paketi usluga mogu proširiti upotrebu posebnih aplikacija i usluga i, povezano s time, smanjiti upotrebu drugih dostupnih aplikacija i usluga, uzimajući u obzir mjere kojima davatelj usluga pristupa internetu potonju tehnički otežava odnosno onemogućuje. Usto, što je veći broj klijenata koji sklapaju takve dogovore, to više kumulativni utjecaj tih dogovora može, uzimajući u obzir njegov razmjer, dovesti do znatnog ograničenja ostvarivanja pravâ krajnjih korisnika, odnosno dovesti u pitanje samu bit tih prava.

Kao drugo, kad je riječ o tumačenju članka 3. stavka 3. Uredbe 2015/2120, Sud je istaknuo da, kako bi se utvrdila neusklađenost s tom odredbom, nije potrebna nikakva ocjena utjecaja mjera blokiranja ili usporavanja prometa na ostvarivanje pravâ krajnjih korisnika. Naime, ta odredba ne predviđa takav zahtjev za ocjenu poštovanja u njoj sadržane opće obveze jednakog i nediskriminirajućeg postupanja s prometom. Usto, Sud je presudio da, s obzirom na to da se mjere blokiranja ili usporavanja prometa ne temelje na objektivno različitim zahtjevima u vezi s tehničkom kvalitetom usluge za određene kategorije prometa, nego na poslovnim interesima, njih kao takve valja smatrati neusklađenima s navedenom odredbom.

Slijedom toga, paketi usluga poput onih koji su predmet nadzora suda koji je uputio zahtjev mogu općenito povrijediti kako stavak 2. članka 3. Uredbe 2015/2120 tako i stavak 3. tog članka, pri čemu se pojašnjava da ih nadležna nacionalna tijela i sudovi mogu najprije ispitati s obzirom na potonju odredbu.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je суду da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednak je obvezuju i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

Cjelovit tekst presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

⁴ Potonji pojam obuhvaća sve fizičke ili pravne osobe koje koriste ili traže javno dostupnu elektroničku komunikacijsku uslugu. Osim toga, on uključuje kako fizičke ili pravne osobe koje koriste ili traže usluge pristupa internetu radi pristupa sadržajima, aplikacijama i uslugama tako i one koje pristupaju internetu radi pružanja sadržaja, aplikacija i usluga.